

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสม และเป็นโอกาสแก่นักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้าถึงการศึกษาศึกษาและสอดคล้องกับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องคำนึงถึงความจำเป็นเป็นสำคัญ และหากมีความพร้อมที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา มีอาคารสถานที่ มีครูที่มีความรู้ และได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรจากส่วนราชการ การขยายชั้นเรียนก็จะเป็นการส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียนให้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๔/๑๖๖๑๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การขยายชั้นเรียน” หมายความว่า การขยายชั้นเรียนในระดับที่ต่างจากระดับที่มีการจัดการศึกษาอยู่เดิม ได้แก่

- (๑) การขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษา
- (๒) การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- (๓) การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

“พื้นที่พิเศษ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ ได้แก่

- (๑) พื้นที่กันดาร ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก ขาดสาธารณูปโภคปัจจัยพื้นฐาน
- (๒) พื้นที่เสี่ยงภัย เช่น ตะเข็บชายแดน ชายขอบ โรคติดต่อชุมชน เป็นต้น
- (๓) พื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น พื้นที่สูงที่ไม่มีถนนติดต่อกับภายนอก พื้นที่ที่เป็นเกาะ เป็นต้น

(๔) พื้นที่พิเศษตามประกาศของกระทรวงการคลัง สำนักงานในพื้นที่พิเศษ

“คุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

ข้อ ๕ การขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามความเหมาะสม

ข้อ ๖ การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็นที่ปรากฏ พร้อมเอกสารประกอบ หรือ เป็นพื้นที่พิเศษเป็นสำคัญเป็นอันดับแรกก่อน หากมีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษจึงให้พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) สถานศึกษาต้องผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๒) ต้องไม่มีสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๐ กิโลเมตร ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงระยะห่างของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่ติดต่อกันด้วย เว้นแต่สถานศึกษาที่จัดอยู่แล้วนั้น รับนักเรียนเต็มรูปแบบการจัดชั้นเรียนแล้ว
- (๓) สถานศึกษาต้องมีอาคาร สถานที่เหมาะสม เพียงพอ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
- (๔) สถานศึกษาต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ไม่น้อยกว่า

(๕) สถานศึกษาต้องมีครูที่มีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับงาน ที่รับผิดชอบ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีครูเพียงพอในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก

(๖) สถานศึกษาต้องมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งจะรองรับการจัดการศึกษา ตลอดหลักสูตร

เมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่า มีความจำเป็น หรือเป็นพื้นที่พิเศษ และครบองค์ประกอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เสนอเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนการขยายชั้นเรียน หรือเมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษ แต่ไม่ครบองค์ประกอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) และ เห็นควรให้สถานศึกษาใดขยายชั้นเรียนแล้ว ให้เสนอเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมเหตุผล เพื่อนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนขยายชั้นเรียน

ข้อ ๓ การขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาจากเหตุผลความจำเป็นที่ปรากฏ พร้อมเอกสารประกอบ หรือเป็นพื้นที่พิเศษเป็นสำคัญ เป็นอันดับแรกก่อน หากมีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษจึงให้พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

(๑) สถานศึกษาต้องผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับดี

(๒) ต้องไม่มีสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในระยะห่าง ไม่น้อยกว่า ๑๐ กิโลเมตร ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงระยะห่างของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่ติดต่อกันด้วย เว้นแต่สถานศึกษาที่จัดอยู่แล้วนั้นรับนักเรียนเต็มรูปแบบการ จัดชั้นเรียนแล้ว

(๓) สถานศึกษาต้องมีอาคาร สถานที่เหมาะสม เพียงพอ และเอื้อต่อการจัดการเรียน การสอน ทั้งนี้ให้มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

(๔) สถานศึกษาต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ไม่น้อยกว่า ๒๕ คน

(๕) เป็นพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำ ในกรณีที่เป็นพื้นที่พิเศษ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการขยายชั้นเรียน

(๖) สถานศึกษาต้องมีแผนชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า ๕ ห้องเรียน

(๑) สถานศึกษาต้องมีครูที่มีคุณวุฒิตรงตามวิชาเอกในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า ๑ คน ต่อกลุ่มสาระวิชา และมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีครูเพียงพอทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

(๒) สถานศึกษาต้องมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งจะรองรับการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร

เมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามวรรคหนึ่งและเห็นว่า มีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษและครบองค์ประกอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้เสนอเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนขยายชั้นเรียน หรือเมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษ แต่ไม่ครบองค์ประกอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) และเห็นควร ให้สถานศึกษาใดขยายชั้นเรียนแล้ว ให้เสนอเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพร้อมเหตุผล เพื่อนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนการขยายชั้นเรียน

หมวด ๒

การดำเนินการขยายชั้นเรียน

ข้อ ๘ การขยายชั้นเรียน ให้สถานศึกษาปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดทำแผนขยายชั้นเรียนเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอเรื่องเพื่อขอขยายชั้นเรียนพร้อมเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียนที่หนึ่งของปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา

ข้อ ๙ การพิจารณาขยายชั้นเรียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบข้อมูลเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินความพร้อมในการขยายชั้นเรียน

(๒) เสนอข้อมูลและความเห็นต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ และหมวด ๒

(๓) การดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่รับคำขอ

(๕) กรณีอนุญาตตามข้อ ๕ ให้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทราบ และกรณีตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ให้เสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณา และเมื่อมีการอนุญาตให้ขยายชั้นเรียนแล้ว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำประกาศการขยายชั้นเรียน และให้จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา สามารถพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษารายงานการขยายชั้นเรียน ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทราบและให้การสนับสนุน

ข้อ ๑๑ การขยายชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อมตามหมวด ๑ แต่มีความจำเป็นหรือเป็นพื้นที่พิเศษที่ต้องขยายชั้นเรียน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษา ในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาได้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการตามหมวด ๑

ข้อ ๑๒ ในกรณีนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๑๓ การขอขยายชั้นเรียนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และยังไม่แล้วเสร็จให้ถือว่าเป็นการขอขยายชั้นเรียนตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

ชินวรณ์ บุญยเกียรติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ